

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Świdwin w centralnej strefie
- Czajkowski żegna Przyjaciół
- Kolędowanie w Lokomotywie
- Kongres Afrykanistyczny
- Wizyta tunezyjskich gości
- Trzaskowski w Świdwinie
- Zarybiają Bukowiec

GAZETA PROMOCYJNA **WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK**

2025, nr 316/317

ISSN 1428-2186

NAKŁAD 3000 EGZ.

AMBASADOROWIE NA II MIĘDZYNARODOWYM KONGRESIE AFRYKANISTYCZNYM

Centrum Badań Wschodnich i Afrykanistycznych, Towarzystwo Azji i Pacyfiku, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu mają przyjemność zaprosić na II Międzynarodowy Kongres Afrykanistyczny. Kongres odbędzie się w Toruniu w dniach 19–21 lutego 2025 r. Gościem Honorowym tegorocznej edycji jest Republika Tunezji. Podczas Kongresu będziemy poruszać zagadnienia związane z historycznymi, politycznymi, gospodarczymi, kulturowymi i społecznymi aspektami kontynentu afrykańskiego i jego rozwoju. Zakres wydarzenia obejmuje duży obszar geograficzny i tematyczny, od Tunezji po RPA, w tym Afrykanów w diasporze. Kongres będzie miał charakter interdyscyplinarny.

M.D.

JE Taoufik Chebbi,
ambasador Republiki Tunezji w Polsce
(Gość Honorowy)

JE Mohamed Salahe Belaid,
ambasador Algierskiej Republiki
Ludowo-Demokratycznej w Polsce

JE Manuel Pedro Chaves,
ambasador Republiki Angoli
w Polsce

JE Papa Moussa Diop,
ambasador Republiki Senegalu
w Polsce

JE dr. Mahmoud Khalifa,
ambasador Palestyny
w Polsce

JE Stephen Mubiru,
ambasador Republiki Ugandy
w Berlinie

JE prof. Anastase Shyaka,
ambasador Republiki Rwandy
w Polsce

TUNEZJA – WIELOTYSIĄCLETNIA CYWILIZACJA I ATRAKCYJNY KIERUNEK TURYSTYCZNY

Tunezja położona jest w północnej części kontynentu afrykańskiego, na południowym wybrzeżu Morza Śródziemnego. Jest świadkiem wielotysiącletniej historii i cywilizacji, które narodziły się w niej na przestrzeni wieków, w tym cywilizacji Kartaginy i jej stolicy, jednego z najsłynniejszych stanowisk archeologicznych w regionie, wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Tunezja jest jedną z najpopularniejszych destynacji turystycznych na świecie ze względu na umiarkowany klimat śródziemnomorski oraz piękne piaszczyste plaże o długości ponad 1 300 km, a także rozwiniętą infrastrukturę turystyczną i gościnność mieszkańców. Wyspa Dżerba i miasta, takie jak Tunis, Hammamet, Sousse, Monastir i Tabarka są miejscami, w których można cieszyć się pływaniem i ciepłym słońcem.

W południowej części Tunezji znajduje się pustynia Sahara, bogata w oazy palmowe, wodospady i malowniczą przyrodę, np. solniska Chott el-Jerid i starożytne wioski berberyjskie w Matmata. Tunezyjska Sahara służyła również jako miejsce kręcenia filmów, w tym Gwiezdných Wojen. W samym sercu pustyni znajduje się wiele wspaniałych hoteli, takich jak Anantara Resort w turystycznym mieście Tozeur.

Tunezja wyróżnia się także bogactwem kulturowym i tradycyjnymi rękodzielami przekazywanymi z pokolenia na pokolenie, które można znaleźć w zabytkowych miastach i na rynkach, takich jak Medina w Tunisie, Kairouan i Sidi Bou Said. Sidi Bou Said, znane z białych i niebieskich budynków, zostało sklasyfikowane na trzecim miejscu w rankingu najatrakcyjniejszych wiosek świata.

Kuchnia tunezyjska wyróżnia się różnorodnością tradycyjnych potraw, takich jak kuskus, sałatka mechouia, brik, lablabi i różne dania z owoców morza, a także tradycyjne typowe słodczyce, takie jak baklava, kâak warka i autentyczny tunezyjski makroud. Tunezyjska oliwa z oliwek i harissa należą do kluczowych składników kuchni tego kraju.

Warto wspomnieć, że Tunezja dywersyfikuje katalog swoich produktów turystycznych, zgodnie z krajową strategią turystyczną przyjętą w perspektywie 2035 roku. W tych ramach turystyka konferencyjna, turystyka alternatywna, turystyka kulturowa, a także turystyka zrównoważona rozwijają się w kraju, którego atrakcyjność pozostaje znacząca.

Artykuł przygotowany przez Ambasadę Republiki Tunezyjskiej w Warszawie

WIZYTA REKTORA JANIKA

Z roboczą wizytą gościł w Wydawnictwie Adam Marszałek rektor warszawskiej Uczelni Łukaszewski dr **Krzysztof Janik**, któremu towarzyszył wykładowca, opiekun kierunku media i PR **Sławomir Jeneralski**. W rozmowie z prezesem dr. **Adamem Marszałkiem** omówiono możliwości współpracy wydawniczej. Szczególne zainteresowanie gości wzbudziły czasopisma ukazujące się nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek.

K.G.

ROZMOWY O WSPÓŁPRACY

Na zaproszenie konsula honorowego Litwy **Przemysław Bańkowski** gościła w Toruniu **Ana Kočegarova-Maj**, attaché ds. kultury ambasady Republiki Litwy w Polsce. W trakcie lunchu wydanego na jej cześć przez konsula P. Bańkowskiego omówiła ona z prezesem Marszałek Publishing Group dr. **Adamem Marszałkiem** oraz konsulem honorowym możliwości współpracy naukowej i kulturalnej z Toruniem i wydawnictwami skupionymi w MPG. Szczególnie ucieszyła ją możliwość publikowania przez litewskich uczonych artykułów naukowych w czasopismach ukazujących się nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek.

M.K.

MINISTER WZIĄTEK W PARYŻU

29 stycznia w katedrze Saint-Louis-des-Invalides w Paryżu odbył się wyjątkowy koncert Reprezentacyjnego Chóru i Orkiestry Wojska Polskiego z okazji 25-lecia udziału Polski w programach ramowych, które są głównym narzędziem Unii Europejskiej wykorzystywanym do finansowania badań w Europie. Następnego dnia wiceminister **Stanisław Wziątek** odwiedził Muzeum Armii i oddał hołd marszałkowi Fochowi. Spotkał się również z Polonią i uczestniczył w koncercie zorganizowanym w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Francuskiej.

K.K.

Photo: Ambassade de Pologne à Paris

ROZMOWY O UZBEKISTANIE

Goszczący w Wydawnictwie profesorowie **Włodzimierz Karaszewski** i **Małgorzata Jaworek** z Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika zadeklarowali swój aktywny udział w XII Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim. Zamierzają skoncentrować się na przygotowaniu seminarium biznesowego poświęconego współpracy polsko-uzbeckańskiej, w którym wezmą udział oprócz naukowców także przedstawiciele świata biznesu i polityki. Swoje wsparcie dla tych działań zadeklarowała prof. **Marlena Ciechan-Kujawa**, dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK.

M.D.

PREZES I KONSUL W TORUŃSKIEJ RADZIE ROZWOJU

foto: Sławomir Kowalski

Pod koniec grudnia Prezydent Miasta Torunia wraz z Pełnomocnikiem ds. Rozwoju i Wsparcia Biznesu spotkali się z członkami Toruńskiej Rady Rozwoju, by porozmawiać o kilku wybranych kierunkach rozwoju miasta na najbliższe lata. Podczas wydarzenia Prezydent powołał nowych członków Rady, wśród których byli m.in. dr **Adam Marszałek** i konsul honorowy Litwy **Przemysław Bańkowski**.

K.G.

RAFAŁ TRZASKOWSKI W ŚWIDWINIE

W Świdwinie odbyło się ważne spotkanie samorządowców z kandydatem na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Rafałem Trzaskowskim**. W rozmowach uczestniczyli także marszałek województwa zachodniopomorskiego **Olgię Geblewicz**, wice-marszałek **Anna Bańkowska**, minister sportu **Sławomir Nitras** oraz bumistrz **Piotr Feliński**. Podczas spotkania poruszono kluczowe problemy, z jakimi mierzą się samorządy lokalne. Dyskutowano o wyzwaniach finansowych, rosnących kosztach utrzymania infrastruktury, a także o potrzebie stabilnego wsparcia dla lokalnych inwestycji, edukacji i służby zdrowia. Wymieniono doświadczenia i pomysły, a także padły deklaracje wsparcia dla działań samorządów.

UM Świdwin

ROZMOWY O GRANTACH EUROPEJSKICH

Goszczący w Wydawnictwie prezes **Mat-Budu Jacek Rutkowski** oraz prof. **Cezary Bronowski** w rozmowie z kierowniczką Redakcji Międzynarodowej **Zuzanną Cichowską** omawiali przygotowania do złożenia wniosków z funduszy europejskich. Dotyczą one dofinansowania konferencji i kongresów międzynarodowych oraz programu edycji w Polsce książek autorów hiszpańskojęzycznych.

M.K.

WIELKA ORKIESTRA ZAGRAŁA W ŚWIDWINIE

Szczęśliwie zakończyliśmy 33. Finał WOŚP Świdwin naszym sztabie. Wstępne wyniki zbiórki z puszek wolontariuszy, e-skarbonki i licytacji z hali sportowej (nie licząc jeszcze licytacji na Allegro i części puszek stacjonarnych) to kwota 65 338,96 zł. Zaangażowanie wszystkich było niesamowite. Oprócz wspaniałych licytacji była bardzo bogata część artystyczna przygotowana przez: **Dj Cortes Andrzeja Jadczyzyna**, Sekcję Fitnessu Akrobatycznego AcroStars – **Zuzannę** i **Małgorzatę Prusaczyk**, Klub Tańca i Fitness OMEN, Ognisko Baletowe w Świdwinie, Mobilną Szkołę Tańca i Fitnessu „Iskra”, zespoły muzyczne „WŁAM” oraz „MClub”. Szczególne podziękowania za współpracę składamy: wolontariuszom, Urzędowi Miasto Świdwin, Parkowi Wodnemu Relax w Świdwinie, 21. Bazie Lotnictwa Taktycznego, Polskiemu Stowarzyszeniu Diabetyków, Fundacji DKMS, Klubowi Senior+ w Świdwinie, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 im. Orła Białego w Świdwinie oraz wszystkim tym, którzy dołożyli swoją cegiełkę do naszego wspólnego grania z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy.

Marcin Naruszewicz, szef Sztabu 3985 WOŚP Świdwin

SUKCES I MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AFRYKANISTYCZNEGO

IV EDYCJA KONKURSU „IMPRESJE O CHINACH”

18 grudnia 2024 roku Ambasada Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce zorganizowała ceremonię wręczenia nagród w IV edycji konkursu „Impresje o Chinach” pod hasłem „Budowanie Wspólnej Przyszłości dla Ludzkości, Wspólne Tworzenie Lepszego Świata”. W wydarzeniu wzięło udział około 300 osób, w tym parlamentarzyści Polsko-Chińskiej Grupy Parlamentarnej, przedstawiciele środowisk politycznych i biznesowych, organizacje pozarządowych z całej Polski, studenci oraz przedstawiciele mediów. Ambasador JE **Sun Linjiang** w swoim przemówieniu podkreślił, że w tym roku przypada 75. rocznica nawiązania stosunków dyplomatycznych między Chinami a Polską. Pod przewodnictwem głów obu państw, wszechstronne strategiczne partnerstwo między Chinami a Polską weszło na nowy poziom, współpraca gospodarczo-handlowa otworzyła nowe perspektywy, a wymiana międzyludzka zapisała nowy rozdział w historii wzajemnych relacji. Zaznaczył, że dziedziczenie przyjaźni między Chinami a Polską jest nieodłącznym elementem budowania wspólnej przyszłości dla ludzkości i wyraził gotowość do współpracy z przedstawicielami wszystkich środowisk w Polsce na rzecz tworzenia lepszej przyszłości stosunków dwustronnych. Goście wspólnie podziwiali nagrodzone prace, a laureaci dzielili się swoimi przemyśleniami na temat chińskiej koncepcji i wyrażali przyjazne uczucia wobec narodu chińskiego. Uczennica szkoły podstawowej z Polski wzruszająco zaśpiewała piosenkę „Moje chińskie serce”, a zespół pieśni i tańca „Dzieci Płocka” zaprezentował znakomity występ artystyczny. Przedstawiciele różnych środowisk w Polsce, reprezentujący trzy pokolenia, wyrazili chęć dalszego przyczyniania się do rozwoju przyjaznych stosunków chińsko-polskich.

<http://pl.china-embassy.gov.cn>

WIZYTA TUNEZYJSKICH GOŚCI

W Polsce gościła wybitna tunezyjska aktorka i reżyserka **Sonia Sefi**, której towarzyszyli **Arslan** i **Nourhen Dimassi** oraz konsul honorowy Tunezji **Lotfi Mansour**. Na ich cześć prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr **Adam Marszałek** wydał w kultowej restauracji Chleb i Wino uroczysty obiad, w którym uczestniczyli również **Halina Marszałek** i **Marianna Kawa**.

K.G.

O EUROPIE XXI WIEKU W SŁUBICACH

6-7 lutego 2025 roku w Collegium Polonicum w Słubicach odbyła się XXV Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Europa XXI wieku”. Tegoroczna edycja poświęcona była tematyce szeroko pojętego bezpieczeństwa Europy, Unii Europejskiej i jej państw członkowskich. Pomysłodawcą tego cyklu konferencji jest prof. dr hab. **Tadeusz Wallas**, który od 25 lat jest gospodarzem spotkań w Słubicach. Dzięki jego zaangażowaniu i dynamicznym działaniom konferencja ta stała się jedną z najważniejszych i zyskała uznanie całego polskiego środowiska politologicznego.

Wśród uczestników Konferencji byli m.in. profesorowie: **Grzegorz Piwnicki**, **Andrzej Stelmach**, dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM **Szymon Ossowski**, **Natasza Lubik-Reczek**, **Rafał Reczek**, **Joanna Marszałek-Kawa** oraz **Krzysztof Urbaniak**.

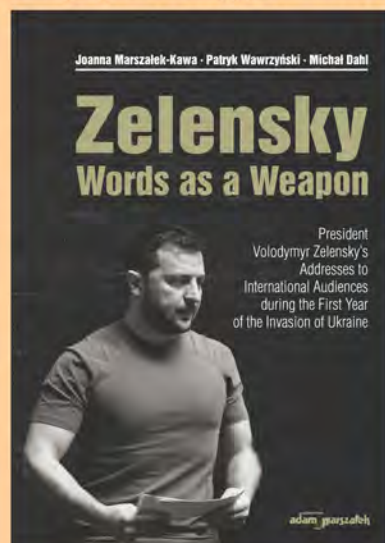
W.K.

KĄCIK LITERACKI

Zelensky:

Words as a Weapon

Książka składa się ze wstępu, trzech rozdziałów merytorycznych oraz dodatku zawierającego przemówienia prezydenta Wołodymyra Zełenskiego wygłoszone przed międzynarodową publicznością w pierwszym roku inwazji na Ukrainę. W pierwszym rozdziale „Od sceny do sztuki rządzenia – przywódca wykuty przez kryzys” opisano biografię polityczną Wołodymyra Zełenskiego. W tej części monografii zasygnalizowano wątki, które zdaniem autorów są istotne dla analiz w kolejnych rozdziałach. Analiza i interpretacja przemówień prezydenta Ukrainy została przedstawiona w rozdziale drugim. Z kolei rozdział trzeci „Sygnały emocjonalne w przemówieniach prezydenta Wołodymyra Zełenskiego do międzynarodowej publiczności” koncentruje się na dynamice emocjonalnej zauważalnej w wybranych przemówieniach. Przedstawiono również analizę takich elementów, jak emocjonalność i komunikacja niewerbalna, obserwowana w przemówieniach prezydenta Ukrainy. Główną metodą badawczą zastosowaną w monografii jest analiza treści wybranych przemówień Wołodymyra Zełenskiego do międzynarodowej publiczności.

Joanna Marszałek-Kawa,
Patryk Wawrzyński, Michał Dahl,
Zelensky: Words as a Weapon.
President Volodymyr Zelenskyy's
Addresses to International Audiences
during the First Year
of the Invasion of Ukraine,
Wydawnictwo Adam Marszałek,
2024, ss. 444

SPOTKANIE NOWOROCZNE NA WNPiSM UW

W auli im. prof. Jana Baszkiewicza odbyło się spotkanie noworoczne pracowników i przyjaciół Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego.

Przybyłych gości powitał dziekan prof. **Daniel Przastek** w towarzystwie prodziekanów: dr. **Tomasza Meringa**, dr. **Tomasza Godlewskiego** i prof. **Katarzyny Kołodziejczyk**.

Wśród gości byli m.in.: prof. **Roman Kuźniar**, prof. **Gertruda Uścińska**, JM rektor **Alojzy Nowak**, prof. **Jan Garlicki**, prof. **Andrzej Misiuk**, prof. **Ewa Marciniak**,

prof. **Wiesław Cetera**, prof. **Stanisław Sulowski**, prorektor prof. **Maciej Raś**, prof. **Tadeusz Bodio**,

dziekan Wydziału Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu w Białymstoku prof. **Adam Bartnicki**, wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego prof. **Andrzej Szeptycki**. W.K.

WIZYTA DYREKTORA I KONSULA

Z roboczą wizytą gościli w Wydawnictwie dyrektor X Liceum Ogólnokształcącego w Toruniu **Michał Dąbkowski** oraz konsul honorowy Litwy **Przemysław Bańkowski**. Poinformowali oni prezesa dr. **Adama Marzałka** o powstałej z inicjatywy konsuli honorowych Litwy i Peru **Macieja Wydrzyńskiego** klasy dyplomatycznej w X LO. Prezes zadeklarował wsparcie dla tego projektu ze strony Wydawnictwa, a także Towarzystwa Azji i Pacyfiku oraz Fundacji Wspierania Współpracy Międzynarodowej imienia Profesora Czesława Mojsiewicza. D.K.

PROFESOR CHMAJ OSOBOWOŚCIĄ ROKU

Jeden z najwybitniejszych polskich prawników, specjalista w zakresie prawa konstytucyjnego prof. dr hab. **Marek Chmaj** otrzymał nagrodę „Osobowość 35-lecia wolności RP w kategorii praworządność” za niezłomność, pasję i nieoceniony wkład w rozwój Polski. Nagrodę podczas Wielkiej Gali Wolności wręczył radca prawny **Piotr Podgórski**, członek zarządu Federacji Przedsiębiorcy.pl. Profesor Chmaj swoją postawą wzorowo wykorzystał ten okres 35 lat polskiej wolności gospodarczej i przyczynił się do tego, że Polska jest dzisiaj cenionym partnerem na arenie międzynarodowej. K.G.

ZARYBIANIE BUKOWCA

Burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** wraz z wędkarzami z koła Wodnik zarybił jezioro Bukowiec. Do wody trafiło 100 kilogramów szczupaka i 40 kilogramów sandacza.

UM Świdwin

„CANTUSOWE” KOŁĘDOWANIE

W nowym, 2025 roku, Kameralny Chór Mieszany „Cantus” z Połczyna-Zdroju pod dyktando **Bolesława Kurka** zaprosił mieszkańców naszego regionu na koncerty kolędowe.

Pierwszy tegoroczny koncert Chóru „Cantus” pt. „Bóg się rodzi” odbył się 12 stycznia w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Połczynie-Zdroju. Podczas wydarzenia zbierano środki na renowację zabytkowych organów Barnima Grüneberga. Kolejne dwa spotkania z kolędami odbyły się 19 stycznia – przed południem w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Połczynie-Zdroju, natomiast wieczorem zaśpiewaliśmy dla mieszkańców Łobza w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. „Cantus” wykonuje polskie kolędy tradycyjne oraz nowopowstałe pieśni świąteczne i pastorałki. Chór śpiewa po polsku i w różnych językach świata. Podczas tegorocznych spotkań z kolędą razem z chórem wystąpili młodzi adepci sztuki wokalne ze Studia Piosenki „Art Voice” w Połczynie-Zdroju.

Monika Milczarek

WIZYTA REKTORA I PREZESA

W ostatnim czasie Wydawnictwo Adam Marszałek odwiedziła delegacja Uniwersytetu WSB Merito: prorektor tej uczelni z Gdańska prof. **Artur Koźłowski**, prezydent Federacji WSB prof. **Marcin Kalinowski** oraz dr **Katarzyna Smulska**. Goście zaproponowali kierownictwu Wydawnictwa współpracę przy organizacji konferencji naukowych oraz przy wydawaniu wysokopunktowanych czasopism ukazujących się naszym nakładem.

K.G.

PROFESOR U REDAKTORA

O koncepcji graficznej książki poświęconej historii Nowego Miasta Lubawskiego dyskutował z redaktorem graficznym **Krzysztofem Galusem**, redaktorem naukowym tego dzieła prof. dr hab. **Andrzej Radziwiński**.

Sz.G.

KOLEJNY NUMER „COPERNICUS. DE MUSICA”

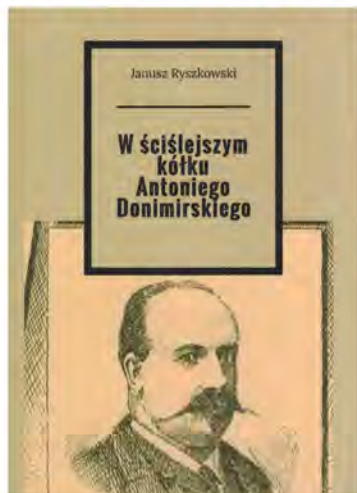

W wigilię Wydawnictwo Adam Marszałek odwiedził prof. **Marcin Gmys**, redaktor naczelny rocznika „Copernicus. De Musica”. O nowym materiale i terminach wydania trzeciego już numeru pisma, jak i o nowej propozycji wydawniczej, wchodzącej w skład serii „Konteksty w Muzyce – Muzyka w Kontekstach”, rozmawiał z redaktorem prowadzącym Wydawnictwa **Szymonem Gumienikiem**.

P.J.

„ŁYSOMICIE I ANTONI DONIMIRSKI” WARSZAWSKIE ROZMOWY

Z MINISTREM ANDRZEM SZEPTYCKIM

Znany dziennikarz, literat i regionalista Janusz Ryszkowski wydał książkę pt. *W ściślejszym kółku Antoniego Donimirskego*. Przez kilka lat pracował nad tym tematem i rezultaty są znakomite. Bohater książki urodził się w 1846 r. w Bukowie (niemiecka nazwa Buchwałd) na ziemi sztumskiej, choć w XIX wieku używano częściej nazwy ziemia małborska. Studiował ekonomię, prawo we Wrocławiu, Heidelbergu i Berlinie. W młodym wieku został dyrektorem banku „Donimirski, Kalkstein, Łyskowski sp” w Toruniu. Przez kilka lat pracował jako dziennikarz i publicysta w Wiedniu, skąd wysyłał artykuły do różnych gazet wychodzących w państwach, jakie dokonały zaboru Polski w XVIII wieku. W Warszawie, gdzie się osiedlił zajmując się dziennikarstwem, był również redaktorem naczelnym warszawskiego „Słowa” o poglądach konserwatywnych. W 1876 roku ożenił się z uzdolnioną muzyczką w Moskwie Eugenią Benisławską pochodzącą z Polskich Inflant. Rok później w grudniu wystąpiła ona na koncercie charytatywnym

w sali toruńskiego gimnazjum. Z występu małżonki Antoni był bardzo dumny. W pobliskich Łysomicach mieszkał i gospodarował na dużym majątku jego brat, powstaniec styczniowy Edward Donimirski. Gdy parę lat potem bank popadł w trudności, brat Edward musiał poręczyć finansowo Antoniego kwotą 10 tys. marek, by ratować honor rodziny. Antoni Donimirski przebywając w Wiedniu umożliwił wynajęcie niedrogo mieszkania Ignacemu Paderewskiemu, który podejmował dalszą naukę gry na fortepianie u Teodora Leszetyckiego. Zaowocowało to szczerą przyjaźnią między nimi na wiele lat. Przybywającego do Torunia w lutym 1890 roku Ignacego Paderewskiego na dworcu witał starszy brat – Edward Donimirski. Pół godziny trwała jazda powozem do Łysomic. Po podwieczorku i drzemce poobiedniej artysta słysząc granego przez Donimirską menueta doskoczył do fortepianu i go dokończył. 11 lutego 1890 r. „Gazeta Toruńska” zamieściła relację z koncertu. Paderewski do nas wczoraj przybył, zagrał i zwyciężył serca wszystkich. Przewyższył oczekiwania nasze. Kolejne pokolenie Donimirskego z Łysomic, Antonina i Jan w 1932 roku wysłali telegram do Ignacego Paderewskiego, przypominając mu, że od czterdziestu lat muzyka mistrza pobrzmiwa w rodzinnym domu Łysomickim. Gdy Antoni Donimirski zmarł niespodziewanie w Berlinie w drodze z Paryża do Warszawy, Ignacy Paderewski doprowadził, że w 1913 roku zostały sprowadzone prochy Antoniego do Warszawy. Autor książki bardzo umiejętnie wyprowadza wnioski łączące się w interesującą opowieść o wybitnej postaci rodziny Donimirskego pochodzącej z ziemi sztumskiej.

Andrzej Lubiński

I PROF. EWĄ MARCINIĄK

W czasie noworocznego spotkania na Wydziale Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek** prowadził rozmowy na temat sytuacji polskich czasopism naukowych z podsekretarzem stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. **Andrzejem Szeptyckim** oraz dyrektorką Centrum Badania Opinii Społecznej prof. **Ewą Marciniak**.

K.K.

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

Piotr Kowal,
wójt gminy Łysomicedr Katarzyna Smulka,
Uniwersytet Merito, ToruńPaulina Banaszekiewicz,
AKSiM, ToruńMichał Dąbkowski,
dyrektor X LO, Toruń

PRZEBUDOWANA DROGA WOJEWÓDZKA

Zakończono przebudowę drogi wojewódzkiej nr 152 na odcinku Świdwin – Połczyn-Zdrój. To wyjątkowy moment dla mieszkańców naszego regionu. Przebudowany odcinek o długości 16,4 km został dostosowany do standardów nowoczesnej drogi wojewódzkiej, zapewniając większe bezpieczeństwo i komfort podróżowania. W 2024 roku Urząd Marszałkowski zakończył dwie kluczowe dla mieszkańców Świdwina inwestycje drogowe: Starogard – Świdwin oraz Świdwin – Połczyn-Zdrój. To część projektu „Pomorce Zachodnie na Dobrej Drodze”, w ramach którego do 2028 roku zmodernizowanych zostanie aż 630 km dróg wojewódzkich. Całkowity koszt przebudowy odcinka Świdwin – Połczyn-Zdrój wyniósł 89 milionów zł. Burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** podziękował marszałkowi województwa zachodniopomorskiego, **Jakubowi Kowalikowi**, za zaproszenie na konferencję podsumowującą tę ważną inwestycję, a także za ogromne zaangażowanie w rozwój infrastruktury naszego regionu. Podziękował także tym wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji tego przedsięwzięcia.

UM Świdwin

KARNAWAŁOWE SPOTKANIA

Karnawał to czas dobrej zabawy, ale także spotkań przyjaciół. W czasie wieczoru kolęd zorganizowanego przez **Elżbietę, Andrzeja i Piotra Soralów** o planach na 2025 rok rozmawiali: **Andrzej Drożdż**, **dr Adam Marszałek**, **dr Leszek Nowak** oraz **Mirosław Lenkiewicz**.

Natomiast **Halina Marszałek** spędziła wiele czasu na rozmowach z muzykami zespołu **Nadziei Maleńka Orkiestra**: **Leszkiem Milińskim**, **Jackiem Beszczyńskim** i **Krzysztofem Kwiatkowskim**.

K.G.

STREFA CENTRALNA – PODPISANIE UMOWY

Pod koniec grudnia nastąpiło uroczyste podpisanie umowy na realizację kluczowych projektów dla Świdwina w ramach Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej. Miasto Świdwin brało czynny udział w pracach Związku, opracowując listę projektów priorytetowych możliwych do sfinansowania w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego 2021–2027, dedykowanych instrumentowi terytorialnemu ZIT. Prace nad projektami odbywały się z zaangażowaniem samorządowców z trzech powiatów – drawskiego, łobeskiego oraz świdwińskiego. Dzięki tej inicjatywie Świdwin otrzyma wsparcie na realizację czterech ważnych projektów: renowacja zamku; ścieżka turystyczna wokół jeziora Bukowiec; transport miejski; termomodernizacja budynków tj. PSP Nr 1 oraz Publicznego Przedszkola Nr 1. Łączny koszt zadań to około 14 mln zł, z czego planowane dofinansowanie wynosi 12 mln zł. W uroczystym podpisaniu umowy udział wzięli także przedstawiciele Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego – marszałkowie **Olgięb Geblewicz** oraz **Anna Bańkowska**. Burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** podziękował wszystkim zaangażowanym w ten proces – samorządowcom, przedstawicielom województwa oraz partnerom za owocną współpracę. Razem budujemy lepszą przyszłość dla naszego regionu!

UM Świdwin

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

ŚWIĄTECZNA TRADYCJA SPRZED LAT

Tekst sprzed wielu lat opublikowany w nieistniejącej już gazecie parafialnej. Ostatnio na niego trafiłem i z uwagi na okres świąteczny postanowiłem go opublikować. Autorem jest dr Antoni Cieśliński – dziecko pierwszych powojennych osiedleńców, którzy dużą grupą przybyli spod Krotoszyna, nieopodal Lwowa. Dorosłe życie spędza w Gryficach. Pedagog, regionalista autor wielu publikacji o historii i znanych postaciach z Gryfic. Często korzystam z jego wiedzy o wydarzeniach powojennych w naszym mieście. Pamiętam doskonale ludzi, o których pisze w zamieszczonym wspomnieniu. My młodszy o kilka lat też chodziliśmy z herodami. Tych starszych baliśmy się, bo nie znosili konkurencji i obiecali, że skopią tyłki, jak na nas napotkają. Próby mieliśmy w małym pokoiku na piętrze mojego rodzinnego domku. Tata nawet pozwalał napalić węglem w piecu, bo na co dzień spaliliśmy z bratem pod puchowymi kołdrami w nieopalanym pokoju nawet w największe mrozy. Najgorzej miał kolega, który grał diabła. Fajnie się go smarowało sadzą z pieca. Po obchodzie i podzieleniu kasy Władek bał się z czarną gębą wrócić do domu i w pobliskim strumyku starał się zmyć sadzę, co było bardzo trudne. Sztuka wymaga poświęceń. Niestety tradycja kolędowania wymarła, pozostały wspomnienia, które warto zachować.

Zbigniew Czajkowski

Kiedy patrzę na starą fotografię...

Herody – kolędnicy bożonarodzeniowi

Rok 1952. Jedna z grup herodowych Świdwina

Zaraz po wojnie w roku 1945, kiedy Świdwin zasiedlali przybysze ze wszystkich niemal stron przedwojen-

nej Polski, nie omieszkali oni w nowym miejscu zamieszkania zaszczepić swoje liczne obyczaje ze stron rodzinnych. W sposób widoczny czynili to już w pierwsze świdwińskie święta Bożego Narodzenia. Rozwijali je z petyzmem w kolejnych latach.

Utwierdzoną polską tradycją w pejzaż bożonarodzeniowy Świdwina wchodził kolędnicy. Już nawet w pierwszy dzień Bożego Narodzenia, kiedy zaczęło się zmierzchać, po świdwińskich ulicach wędrowały grupki młodzieży, zdarzały się też osoby całkiem dorosłe, które chodząc od domu do domu z szopką i kukielkami, z balonem z kolorowego papieru, podświetlanym od środka i przymocowanym do drzewca, śpiewali kolędy, składając życzenia, a także zbierając datki. Z kolei w święto Trzech Króli kolędnicy chodzili z gwiazdą.

Jednak najpopularniejsze były Herody – grupki kolędników z charakterystycznymi postaciami: królem Herodem, Żydem, Śmiercią, Diabłem i Żołnierzami, wśród których zawsze był Turek.

W czasie świąt Bożego Narodzenia kilka grup herodowych krążyło po mieście. Różnili się przebraniem, repertuarem odgrywanych scen, akcesoriami. Niedobrze bywało, kiedy wchodziłi sobie w drogę – na tej samej świdwińskiej ulicy przebiegał ich obchód kolędniczy. Czasami jedna z takich grup herodowych poturbowana została przez inną i wyeliminowana z kolędowania.

Jedną z grup herodowych powojennego Świdwina tworzyli kilkunastoletni chłopcy – uczniowie miejscowej szkoły podstawowej – dzieci pierwszych osiedleńców miasta nad Regą. Ich ślad kolędowy utrwalał się na pamiątkowym zdjęciu w czasie peregrynacji bożonarodzeniowej w roku 1952. Jeżeli pamięć mnie nie zawiodła – wykonawcą zdjęcia był znany i ceniony świdwiński fotograf p. Holinko. Widoczną na zdjęciu grupę herodową z charakterystycznymi postaciami stanowili, od lewej strony: śmierć z kosą – Janusz Hibner, ministrant, późniejszy utalentowany piłkarz świdwińskiego klubu sportowego Kolejarski, pochowany po śmierci na starym cmentarzu w Świdwinie; diabeł – Mikułko, w domu jego mamy, przy ulicy Pocztowej,

odbywały się w okresie Adwentu próby, przygotowywano stroje, układano marszrutę kolędy; Turek – Czesław Halama, potem ojciec Grzegorza Halamy znanego humorysty i satyryka, nie żyje, pochowany po śmierci na starym świdwińskim cmentarzu; Król Herod – Antoni Cieśliński, wówczas prezes koła ministrantów, od roku 1957 poza Świdwinem, emerytowany dyrektor szkoły i nauczyciel akademicki, publicysta; Żołnierz – Feliks Kubaj, wówczas ministrant, potem uczeń liceum ogólnokształcącego w Polczynie Zdroju, następnie wieloletni listonosz w Świdwinie i w Polczynie-Zdroju, zginął tragicznie w roku 2004, pochowany na nowym cmentarzu w Świdwinie; Żyd – Witold Bystrek, świdwinianin z korzeniami rodzinnymi z Pułtyska (tak zapamiętałem), nadal przebywał w Świdwinie.

Przebrani stosownie do swojej roli, własnym sumptem, w okresie świąt Bożego Narodzenia przemierzali się centralnymi ulicami Świdwina; 3 Marca, Kościuszki, Reymonta, Świerczewskiego (dziś ks. J. Popiełuszki), Kołobrzeską, a także dalej położonymi, peryferyjnymi: Polną, Parkową, Cmentarną, Bydgoską, Podmiejską i wieloma innymi.

Wędrowali od domu do domu, by przypomnieć i ożywić dawne tradycje. Odgrywali przedstawienie o Bożym Narodzeniu i złym królu Herodzie. Płacali przy tym figle, na przykład Diabeł kazał chwycić się za ogon naszpikowany szpilkami. Całemu widowisku towarzyszyła atmosfera wesołości. Był czas na kolędowanie, składanie życzeń na Nowy Rok, nie zapominali także o datkach, które zbierał Żyd śpiewając: macie, macie dać, bo nie mamy czasu stać. Mniej chętnie przyjmowali smakołyki, natomiast nisko się kłaniali za drobne pieniądze.

Trafiali do mieszkań, w których były dzieci i dla których obchód kolędniczy był oczekiwanym wydarzeniem. Trafiali na biesiadne spotkania domowników z przyjaciółmi, także na chrzciny i wesela, gdzie odgrywano scenki z wielką treścią, jak w teatrze przy nabitej do ostatniego miejsca widowni. Oj, działało się, działało się, w czasie tych przedstawień kolędniczych.

Świdwińskie mieszkania z pierwszych lat pięćdziesiątych XX wieku bez telewizji, w których rzadko gdzie spotkać można było odbiornik radiowy, stały otworem dla grup herodowych.

Antoni Cieśliński

POŻEGNANIE PRZYJACIÓŁ

Na placu starej siedziby straży pożarnej przy Bramie Kamiennej. Konstanty Majkowski w prawym górnym rogu w okularach, Janek Kurlapski na dole, w lewym rogu.

W przeciągu zaledwie trzech dni, w śnieżnej aurze, pożegnałem na cmentarzach Markiem, Władkiem, i wieloma dwóch kolegów, przyjaciół ze starej braci strażackiej. W sobotę 11 stycznia na innych, którzy już odeszli. Wieczystym cmentarzu **Kostka Majkowskiego**, był pracownikiem cywilnym, magazyń od poczyniek racz im dać Pazynierem. Poważny, obowiązkowy i dokładny. Nigdy nie miałem kłopotów, gdy nie...

Z. Czajkowski

SPOTKANIE UCZONYCH, BIZNESMENÓW I POLITYKÓW

W siedzibie Wydawnictwa Adam Marszałek odbyło się spotkanie, w trakcie którego jego uczestnicy podsumowali kończący się rok 2024 oraz omówili perspektywy współpracy swoich instytucji z Wydawnictwem. W spotkaniu uczestniczyli profesorowie: **Lech Witkowski**, **Jarosław Kłaczek**, **Monika Jaworska-Witkowska**, prezes firmy Mat-Bud **Jacek Rutkowski**, dr **Dawid Gawlik**, konsul honorowy Peru **Maciej Wydrzyński** oraz prezes **Piotr Pawłowski**. Miłym akcentem spotkania było wręczenie przez prezesa Mat-Budu dr. **Adamowi Marszałkowi** okolicznościowej statuetki w podziękowaniu za wieloletnią współpracę.

K.G.

KOLĘDOWANIE W LOKOMOTYWIE

Kolędowanie to piękny zwyczaj, mający swe korzenie w odległej przeszłości. Kolęda od wieków łączy ludzi, szczególnie w czasie Bożego Narodzenia. Świąteczne śpiewanie to wspólna tradycja osób obchodzących Święta niezależnie od wyznawanej wiary. W tym roku właściciele hotelu, „Przystanek Toruń”, **Ela, Andrzej i Piotr Soralowie**, zainspirowani pięknymi przeżyciami wcześniejszych spotkań, postanowili kontynuować spotkania kolędowe w swojej restauracji o nazwie Lokomotywa. Wysoki poziom muzycznej części spotkania zagwarantował udział znakomitego muzyka, prezentera i autora tekstów **Jacka Beszczyńskiego** z zespołem „Nadziei Maleńka Orkiestra”.

Goście wieczoru kolęd otrzymali publikację zatytułowaną *Kolędowanie w Lokomotywie*, w której opublikowano 15 najpopularniejszych kolęd, a także 15 kolęd autorstwa **Jacka Beszczyńskiego**. Całość została graficznie opracowana przez redaktora **Krzysztofa Galusa**.

K.G.

MAJA I PATRYCJA W MŁODZIEŻOWEJ RADZIE MIASTA

Burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** i przewodniczący Rady Miasta **Wojciech Piątek** złożyli gratulacje **Mai Symion** wyboru na stanowisko przewodniczącej Młodzieżowej Rady Miasta Świdwin oraz **Patrycji Kasprzak** objęcia funkcji sekretarza. Burmistrz wyraził przekonanie, że zaangażowanie nowych członków Rady, ich kreatywność i chęć działania przyczynią się do realizacji wielu wartościowych inicjatyw na rzecz naszej młodzieży i całej społeczności Świdwina. Życzył im również sukcesów, owocnej współpracy i satysfakcji z pełnienia tej ważnej misji. Niech Wasza praca będzie inspiracją dla innych i wniesie nową energię w życie naszego miasta.

UM Świdwin

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 664 22 35
e-mail: sklad@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, echo.marszalek.com.pl
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna),

Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Zbigniew Czajkowski (redakcja historyczna),
Zuzanna Cichowska, Michał Dahl, Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Joanna Marszałek-Kawa, Katarzyna Szczutkowska, Anna Terlecka

wydawnictwo
adam
marszałek